T003 A HÀM III 70-Kinh Chuyển Luân Vương

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

70. KINH CHUYEÅN LUAÂN VÖÔNG1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi Ma-ñaâu-leïâ Saùt-lôïi2, trong röøng xoaøi, treân bôø soâng Söû haø3. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo raèng: “Naøy caùc Tyø-kheo, haõy töï mình thaép leân ngoïn ñeøn Chaùnh phaùp. Haõy nöông töïa nôi phaùp cuûa chính mình, chôù ñöøng thaép leân ngoïn ñeøn khaùc, ñöøng nöông töïa moät phaùp khaùc4. “Naøy chö Tyø-kheo, neáu ai töï mình thaép leân ngoïn ñeøn chaùnh phaùp, töï nöông töïa nôi phaùp cuûa chính mình, khoâng thaép leân ngoïn ñeøn khaùc, khoâng nöông töïa moät phaùp khaùc, thì coù theå caàu hoïc, ñöôïc lôïi vaø phöôùc voâ löôïng. Vì sao? “Naøy Tyø-kheo, thuôû xöa coù vua teân laø Kieân Nieäm5 laøm Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø vò Phaùp vöông nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu, ñöôïc boán ñöùc nhö yù cuûa con ngöôøi. “Thaønh töïu baûy baùu vaø ñöôïc thaønh töïu baûy baùu, ñöôïc boán ñöùc nhö yù cuûa con ngöôøi laø nhö theá naøo? Ñaõ noùi tröôùc ñaây6 veà söï thaønh töïu baûy baùu, ñöôïc boán ñöùc nhö yù cuûa con ngöôøi. “Baáy giôø vua Kieân Nieäm, vaøo moät thôøi gian sau, thieân luaân baùu7 di chuyeån, boãng rôøi khoûi choã cuõ. Coù ngöôøi troâng thaáy, ñeán choã vua Kieân Nieäm taâu raèng: “ Taâu Thieân vöông, neân bieát raèng thieân luaân baùu di chuyeån, rôøi khoûi choã cuõ. “Vua Kieân Nieäm nghe xong, baûo raèng: “ Naøy thaùi töû, thieân luaân baùu cuûa ta di chuyeån, rôøi khoûi choã cuõ. Thaùi töû, chính ta töøng nghe coå nhaân noùi raèng ‘Neáu thieân luaân baùu cuûa Chuyeån luaân vöông di chuyeån, rôøi khoûi choã cuõ, thì vua aáy chaéc chaén khoâng coøn soáng laâu, maïng vua khoâng toàn taïi laâu nöõa. Naøy thaùi töû, ta ñaõ höôûng duïc laïïc nhaân gian, nay ta seõ caàu duïc laïc thieân thöôïng. Naøy thaùi töû, ta muoán caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát

1. Töông ñöông Paøli, D.26. Cakkavatti-Sìhanaøda-Suttanta. Tham chieáu, Haùn: No.1(6). 2. Ma-ñaâu-leä Saùt-lôïi baûn Paøli noùi ôû Maøtula, moät ngoâi laøng taïi Magadha. N.1 (6) noùi laø Ma-la- heâ-saáu. Chöõ Saùt-lôïi trong baûn Haùn naøy khoâng roõ. Coù theå laø phieân aâm töông ñöông vôùi khetta, moät caùnh ñoàng. 3. Söû haø hay Söû löu, con soâng chaûy ngang qua Nam vaø Baéc Kosala. 4. Ñöông töï nhieân phaùp ñaêng, töï quy kyû phaùp. Maïc nhieân dö ñaêng, maïc quy dö phaùpSo saùnh DTK.1(6): Ñöông töï xí nhieân, xí nhieân ö phaùp, vaät tha xí nhieân, ñöông töï quy y, quy y ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc Phaùp, Vaät Tha Quy Y. Paøli: Attadìpaø bhikkhaøve viharatha atta-saraòaø anaóóa-saraòaø. Dhammadìpaø dhamma-saraòaø anaóóa-saraòaø. Dìpaø: coù nghóa laø ngoïn ñeøn, hay hoøn ñaûo. 5. Kieân Nieäm No.1(6): Kieân Coá Nieäm. Paøli: Dalhameni. 6. Xem kinh soá 67. 7. Thieân luaân baùu Paøli: Dibbam cakka-ratanam. Xem moâ taû nôi kinh soá 67.

gia hoïc ñaïo. Naøy thaùi töû, nay ta ñem boán chaâu thieân haï naøy giao phoù cho con, con haõy chænh trò giaùo hoùa ñuùng nhö phaùp, chôù duøng phi phaùp, khoâng ñeå trong nöôùc coù ngöôøi taïo aùc nghieäp vaø phi phaïm haïnh. Naøy thaùi töû, veà sau neáu con thaáy thieân luaân baùu rôøi khoûi choã cuõ moät ít thì con cuõng phaûi ñem vieäc quoác chính cuûa nöôùc naøy giao phoù cho con cuûa con, kheùo daïy baûo vaø uûy thaùc giang sôn laïi cho noù, roài con cuõng phaûi caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. “Baáy giôø vua Kieân Nieäm giao phoù ñaát nöôùc laïi cho thaùi töû. Kheùo daïy baûo xong, vua lieàn caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Sau khi vua Kieân Nieäm xuaát gia hoïc ñaïo baûy ngaøy, thieân luaân baùu aáy bieán maát, khoâng thaáy. “Luùc maát thieân luaân, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh8 quaù öu saàu aùo naõo, khoâng hoan laïc. Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh lieàn ñeán choã Tieân nhaân, töùc vua cha Kieân Nieäm, thöa raèng: “ Taâu Thieân vöông, neân bieát raèng, sau khi Thieân vöông hoïc ñaïo môùi baûy ngaøy thì thieân luaân baùu bieán maát, khoâng thaáy nöõa. “Cha laø Tieân nhaân, vua Kieân Nieäm baûo con raèng: “ Con chôù vì maát thieân luaân baùu maø nhôù tieác, öu saàu. Vì sao? Vì con khoâng ñöôïc thieân luaân baùu naøy töø nôi cha. “Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh thöa vua cha raèng: “ Taâu Thieân vöông, vaäy con phaûi laøm gì. “Cha laø Tieân nhaân töùc vua Kieân Nieäm baûo con raèng: “ Con phaûi hoïc phaùp töông thöøa9. Neáu hoïc phaùp töông thöøa thì vaøo ngaøy raèm thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, sau khi taém röûa vaø ñi leân chaùnh ñieän, thieân luaân baùu aáy chaéc chaén seõ töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù ngaøn caêm vaø ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi. “Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh laïi thöa cha raèng: “ Taâu Thieân vöông, phaùp töông thöøa nhö theá naøo maø Thieân vöông muoán baûo con hoïc, ñeå luùc hoïc roài, vaøo ngaøy raèm, thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, sau khi taém röûa vaø leân chaùnh ñieän, thieân luaân baùu aáy seõ töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù ngaøn caêm vaø ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi? “Vua Kieân Nieäm baûo con raèng: “ Con haõy quaùn phaùp nhö phaùp, thöïc haønh phaùp ñuùng nhö phaùp. Haõy vì thaùi töû, haäu phi, theå nöõ vaø caùc thaàn daân, Sa-moân, Phaïm chí, cho ñeán loaøi coân truøng maø phuïng trì trai giôùi vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm, tu haïnh boá thí. Boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoán, Sa-moân, Phaïm chí, keû baàn cuøng, ngöôøi coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin; ñem ñoà aên thöùc uoáng, aùo chaên, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, ñeäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp ñeøn daàu ñaày ñuû. Neáu trong nöôùc con coù caùc baäc Thöôïng toân danh ñöùc, Sa-moân, Phaïm chí, thì con phaûi tuøy thôøi ñi ñeán choã cuûa caùc vò ñoù ñeå hoûi phaùp, thoï phaùp nhö theá naøy: ‘Thöa chö toân, theá naøo laø phaùp thieän, theá naøo laø phaùp baát thieän? Theá naøo laø toäi, theá naøo laø phöôùc? Theá naøo laø dieäu, theá naøo laø phi dieäu? Theá naøo laø haéc, theá naøo laø baïch? Phaùp haéc baïch töø ñaâu sanh? Theá naøo laø muïc ñích10 cuûa cuoäc ñôøi

8.

Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh vöông Paøli: raøjaøkhattiyo
maddaøvasatto, ngöôøi doøng Saùt-lôïi, ñöôïc truyeàn ngoâi baèng nghi thöùc quaùn ñaûnh.

9.

Töông keá chi phaùp Xem kinh soá 67.

10.

Haùn: nghóa YÙ nghóa hoaëc muïc ñích.

naøy? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi sau? Laøm theá naøo ñeå thoï thieän, khoâng thoï aùc?' Khi ñöôïc nghe xong, phaûi thöïc haønh ñuùng nhö lôøi caùc vò ñaõ daïy. Neáu trong nöôùc cuûa con coù keû baàn cuøng thì haõy laáy cuûa caûi cung caáp ñaày ñuû. Naøy con, ñoù laø phaùp töông thöøa, con neân kheùo hoïc. Con ñaõ kheùo hoïc thì vaøo ngaøy raèm, thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, sau khi taém röûa vaø leân chaùnh ñieän, chaéc chaén Thieân luaân baùu aáy seõ töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù ngaøn caêm vaø ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi. "Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh sau ñoù lieàn quaùn phaùp ñuùng nhö phaùp, thöïc haønh phaùp ñuùng nhö phaùp, ñaõ vì thaùi töû, haäu phi, theå nöõ vaø caùc thaàn daân, Sa-moân, Phaïm chí, cho ñeán loaøi coân truøng maø phuïng trì trai giôùi vaøo caùc ngaøy moàng taùm, möôøi boán vaø möôøi laêm, tu haïnh boá thí. Boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoán, Sa-moân, Phaïm chí, keû baàn cuøng, ngöôøi coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin; ñaõ ñem cho ñoà aên thöùc uoáng, y, meàn, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, ñeäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp daàu ñeøn ñaày ñuû. Neáu trong nöôùc cuûa vua coù caùc baäc Thöôïng toân danh ñöùc, Sa-moân, Phaïm chí thì vua tuøy thôøi ñích thaân ñeán choã caùc vò hoûi phaùp, thoï phaùp theá naøy: " Thöa chö toân, theá naøo laø phaùp thieän, theá naøo laø phaùp baát thieän? Theá naøo laø toäi, theá naøo laø phöôùc? Theá naøo laø dieäu, theá naøo laø phi dieäu? Theá naøo laø haéc, theá naøo laø baïch? Phaùp haéc baïch töø ñaâu sanh? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi naøy? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi sau? Laøm theá naøo ñeå thoï thieän maø khoâng thoï aùc? "Nghe xong, nhaø vua thöïc haønh ñuùng nhö phaùp nhöõng lôøi caùc vò ñaõ daïy. Neáu trong nöôùc cuûa vua coù keû baàn cuøng, nhaø vua lieàn laáy cuûa caûi tuøy thôøi cung caáp ñaày ñuû. Sau ñoù, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh vaøo ngaøy raèm, thuyeát Tuøng giaûi thoaùt; sau khi taém röûa vaø leân chaùnh ñieän, Thieân luaân baûo aáy töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù ngaøn caêm vaø ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi. Nhaø vua ñaõ ñöôïc laøm Chuyeån luaân vöông, cuõng thaønh töïu baûy baùu, cuõng ñöôïc boán ñöùc nhö yù cuûa con ngöôøi. "Thaønh töïu baûy baùu vaø ñöôïc boán ñöùc nhö yù cuûa con ngöôøi nhö theá naøo? Ñieàu naøy ñaõ noùi ôû tröôùc. "Vua Chuyeån luaân vöông aáy, vaøo moät thôøi gian sau, thieân luaân baùu boãng nhieân rôøi khoûi choã cuõ moät ít, coù ngöôøi troâng thaáy, lieàn ñeán choã vua Chuyeån luaân vöông taâu raèng: " Taâu Thieân vöông, neân bieát cho raèng thieân luaân baùu ñaõ rôøi khoûi

choã cuõ moät ít. “Chuyeån luaân vöông nghe xong lieàn baûo thaùi töû: “ Naøy thaùi töû, thieân luaân baùu cuûa ta ñaõ rôøi khoûi choã cuõ. Naøy thaùi töû, ta töøng nghe töø phuï vöông ta laø vua Kieân Nieäm noùi nhö theá naøy: ‘Neáu thieân luaân baùu cuûa vua Chuyeån luaân vöông rôøi khoûi choã cuõ thì vua aáy chaéc chaén khoâng coøn soáng laâu, maïng vua khoâng coøn toàn taïi bao laâu nöõa’. Naøy thaùi töû, ta ñaõ höôûng duïc laïc cuûa theá gian, nay ta caàu duïc laïc thieân thöôïng. Naøy thaùi töû, ta muoán caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Naøy thaùi töû, con haõy chænh trò giaùo hoùa ñuùng nhö phaùp, chôù ñöøng phi phaùp, khoâng ñeå cho trong nöôùc coù nhöõng ngöôøi taïo aùc nghieäp vaø phi phaïm haïnh. Naøy thaùi töû, veà sau neáu con thaáy thieân luaân baùu rôøi khoûi choã cuõ, thì con cuõng phaûi ñem vieäc quoác chính cuûa nöôùc naøy giao phoù laïi cho con cuûa con, kheùo daïy baûo vaø uûy thaùc giang sôn laïi cho noù, roài con cuõng caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. “Baáy giôø, vua Chuyeån luaân vöông aáy giao phoù ñaát nöôùc cho thaùi töû, kheùo daïy baûo xong, lieàn caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát

gia hoïc ñaïo. Sau khi vua Chuyeån luaân vöông aáy xuaát gia hoïc ñaïo ñöôïc baûy ngaøy thì thieân luaân baùu aáy bieán maát khoâng thaáy. “Luùc maát thieân luaân, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh khoâng öu saàu maø laïi nhieãm duïc, tröôùc duïc, tham duïc, khoâng nhaøm tôûm, bò duïc troùi buoäc, bò leä thuoäc vaøo duïc, khoâng thaáy tai hoïa cuûa duïc, khoâng bieát söï xuaát ly khoûi duïc, töï cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa mình neân ñaát nöôùc suy vong, khoâng phuïc höng noåi. Cuõng nhö caùc vò Chuyeån luaân vöông thuôû xöa hoïc phaùp töông thöøa, neân ñaát nöôùc nhaân daân caøng höng thònh theâm maõi, khoâng heà suy giaûm; vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh cuõng laïi nhö theá, töï cai trò ñaát nöôùc theo yù mình. Vì töï cai trò ñaát nöôùc theo yù mình neân ñaát nöôùc suy vong, khoâng phuïc höng noåi. “Baáy giôø, Phaïm chí quoác sö ñi quan saùt tình caûnh ñaát nöôùc, thaáy ñaát nöôùc nhaân daân ñaõ suy vong, khoâng phuïc höng noåi, lieàn nghó raèng: ‘Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh töï cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa vua. Vì cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa vua neân ñaát nöôùc nhaân daân ñaõ suy vong, khoâng phuïc höng noåi. Cuõng nhö caùc baäc Chuyeån luaân vöông thuôû xöa hoïc phaùp töông thöøa neân ñaát nöôùc nhaân daân caøng höng thònh theâm maõi, khoâng heà suy giaûm; vua Saùt- lôïi Ñaûnh Sanh naøy cuõng laïi nhö theá, töï cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa vua. Vì cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa vua neân nhaân daân ñaát nöôùc ñaõ suy vong, khoâng phuïc höng noåi. Phaïm chí quoác sö lieàn ñeán vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh thöa raèng: “ Taâu Thieân vöông, neân bieát raèng, Thieân vöông ñaõ töï cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa Thieân vöông. Vì ñaõ cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa Thieân vöông neân ñaát nöôùc nhaân daân ñaõ suy giaûm, khoâng phuïc höng noåi. Cuõng nhö caùc vò Chuyeån luaân vöông thuôû xöa hoïc phaùp töông thöøa neân ñaát nöôùc nhaân daân caøng höng thònh maõi, khoâng heà suy giaûm. Nay Thieân vöông cuõng laïi nhö theá, cai trò ñaát nöôùc theo yù cuûa Thieân vöông neân ñaát nöôùc nhaân daân ñaõ suy vong, khoâng phuïc höng noåi. “Nghe xong, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh baûo raèng: “ Naøy Phaïm chí, ta phaûi

laøm theá naøo? Phaïm chí traû lôøi: “ Taâu Thieân vöông, trong nöôùc coù ngöôøi thoâng minh trí tueä, am töôøng toaùn soá. Trong nöôùc coù ñaïi thaàn vaø quyeán thuoäc hoïc kinh, hieåu roõ kinh, tuïng taäp, thoï trì phaùp töông thöøa. Khi ñaõ hoïc phaùp töông thöøa thì vaøo ngaøy raèm thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, Thieân vöông taém röûa, leân chaùnh ñieän, thieân luaân baùu aáy chaéc chaén töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù ngaøn caêm vaø ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi. “Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh laïi hoûi: “ Naøy Phaïm chí, phaùp töông thöøa nhö theá naøo maø Phaïm chí muoán ta hoïc, ñeå luùc hoïc roài, vaøo ngaøy raèm, thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, sau khi taém röûa vaø leân chaùnh ñieän, thieân luaân baùu töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù moät ngaøn caêm, ñaày ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi laøm, maøu saéc töï nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi? “Phaïm chí quoác sö thöa raèng: “ Taâu Thieân vöông, Thieân vöông haõy quaùn phaùp ñuùng nhö phaùp, thöïc haønh phaùp ñuùng nhö phaùp. Haõy vì thaùi töû, haäu phi, theå nöõ vaø caùc thaàn daân, Sa-moân, Phaïm chí cho ñeán loaøi coân truøng maø phuïng trì trai giôùi. Vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, möôøi boán vaø ngaøy raèm tu haïnh boá thí. Boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoán, Sa-moân, Phaïm chí, keû baàn cuøng, ngöôøi coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin, ñem cho ñoà aên thöùc uoáng, y, meàn, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng naèm, ñeäm loâng, chaên quaán vaø cung caáp ñeøn daàu ñaày ñuû. Neáu ôû trong nöôùc coù nhöõng baäïc thöôïng toân danh ñöùc, Sa-moân, Phaïm chí thì Thieân vöông

haõy tuøy thôøi, ñi ñeán choã cuûa caùc ngaøi ñeå hoûi phaùp, thoï phaùp nhö theá naøy: ‘Thöa chö toân, theá naøo laø phaùp thieän, theá naøo laø phaùp baát thieän? Theá naøo laø toäi, theá naøo laø phöôùc? Theá naøo laø dieäu, theá naøo laø phi dieäu? Theá naøo laø haéc, theá naøo laø baïch? Phaùp haéc baïch töø ñaâu sanh? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi naøy? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi sau laøm theá naøo ñeå thoï thieän maø khoâng thoï aùc?’ Khi ñaõ ñöôïc nghe xong, Thieân vöông neân thöïc haønh ñuùng nhö lôøi caùc ngaøi ñaõ daïy. Neáu trong nöôùc cuûa Thieân vöông coù keû baàn cuøng thì neân laáy cuûa caûi trong cung ñeå cung caáp ñaày ñuû. Taâu Thieân vöông, ñoù laø phaùp töông thöøa, Thieân vöông neân kheùo hoïc vaø ghi nhôù, roài vaøo ngaøy raèm thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, sau khi taém röûa vaø leân chaùnh ñieän, Thieân vöông, thieân luaân baùu aáy chaéc chaén seõ töø phöông Ñoâng hieän ñeán, coù moät ngaøn caêm vaø ñuû caùc boä phaän, thanh tònh töï nhieân, chaúng phaûi do ngöôøi taïo, maøu saéc nhö aùnh löûa, choùi loïi saùng ngôøi. “Sau ñoù, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh lieàn quaùn phaùp ñuùng nhö phaùp, thöïc haønh ñuùng nhö phaùp, vì theå nöõ, haäu phi vaø caùc thaàn daân, Sa-moân, Phaïm chí cho ñeán loaøi coân truøng maø phuïng trì trai giôùi vaøo ngaøy moàng taùm, möôøi boán vaø ngaøy raèm, tu haønh boá thí, boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoán, Sa-moân, Phaïm chí, keû baàn cuøng, ngöôøi coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin, ñem cho ñoà aên, thöùc uoáng, y, meàn, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, ñeäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp ñeøn daàu ñaày

ñuû. Neáu trong nöôùc coù caùc baäc Thöôïng toân danh ñöùc, Sa-moân, Phaïm chí thì vua ñaõ ñích thaân tuøy thôøi ñeán choã caùc vò aáy ñeå hoûi phaùp, thoï phaùp nhö theá naøy: " Thöa chö toân, theá naøo laø phaùp thieän, theá naøo laø phaùp baát thieän? Theá naøo laø toäi, theá naøo laø phöôùc? Theá naøo laø dieäu, theá naøo laø phi dieäu? Theá naøo haéc, theá naøo laø baïch? Phaùp haéc baïch töø ñaâu sanh? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi naøy? Theá naøo laø muïc ñích cuûa ñôøi sau? Laøm theá naøo ñeå thoï thieän maø khoâng thoï aùc? "Khi ñaõ nghe xong, nhaø vua ñaõ thöïc haønh ñuùng nhö lôøi caùc ngaøi ñaõ chæ baûo. Nhöng trong nöôùc coù ngöôøi baàn cuøng, vua khoâng ñem vaät duïng caáp phaùt. Do ñoù keû ngheøo khoán khoâng coù cuûa caûi, ñaõ ngheøo khoå laïi caøng ngheøo khoå hôn. Vì ngheøo khoán neân aên troäm vaät duïng cuûa keû khaùc, vì aên troäm neân bò chuû nhaân baét troùi ñem ñeán vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh, thöa raèng: " Taâu Thieân vöông, ngöôøi naøy aên troäm vaät duïng cuûa con, xin Thieân vöông tröøng trò. "Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh hoûi toäi nhaân: " Quaû thaät ngöôi coù aên troäm? Ngöôøi aáy ñaùp: " Taâu Thieân vöông, quaû thaät con coù aên troäm. Vì sao? Taâu Thieân vöông, vì ngheøo khoán. Neáu khoâng aên troäm thì khoâng coù gì ñeå soáng. "Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh lieàn ñem cuûa caûi caáp phaùt cho vaø noùi vôùi ngöôøi aên troäm raèng: " Ngöôi haõy trôû veà vaø sau naøy chôù traùi phaïm. "Luùc ñoù, daân chuùng trong nöôùc nghe noùi veà vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh nhö theá naøy: 'Neáu trong nöôùc coù ai troäm caép thì nhaø vua lieàn ñem cuûa caûi caáp phaùt cho,' Do ñoù, coù ngöôøi nghó raèng: 'Chuùng ta cuõng neân aên caép cuûa caûi keû khaùc'. Töø ñoù, daân chuùng trong nöôùc ai cuõng tranh nhau troäm caép cuûa caûi keû khaùc. Vì theá, ngöôøi ngheøo khoán khoâng coù cuûa caûi, khoâng ñöôïc caáp phaùt, caøng trôû neân ngheøo khoán hôn, neân naïn troäm caép caøng lan traøn. Vì troäm caép lan traøn neân tuoåi thoï con ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. "Naøy Tyø-kheo, sau khi tuoåi thoï cuûa con ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu thì ngöôøi cha thoï taùm vaïn tuoåi, con thoï boán vaïn tuoåi.

"Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï boán vaïn tuoåi, coù ngöôøi troäm caép vaät duïng cuûa keû khaùc, chuû nhaân baét troùi ñem ñeán vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh, thöa raèng: " Taâu thieân vöông, ngöôøi naøy troäm caép vaät duïng cuûa con, xin Thieân vöông tröøng trò. "Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh hoûi ngöôøi laáy troäm: " Quaû thieät ngöôi coù aên troäm phaûi khoâng? Ngöôøi aáy ñaùp: " Taâu Thieân vöông, quaû con coù aên troäm. Vì sao? Vì ngheøo khoán. Neáu khoâng aên troäm, con khoâng coù gì ñeå soáng. "Nghe xong, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh nghó raèng: 'Neáu trong nöôùc ta coù naïn troäm caép maø ta laïi ñem cuûa caûi caáp phaùt ñaày ñuû, nhö vaäy chæ laøm cho kho taøng cuûa quoác gia khoâ kieät, dung tuùng cho naïn troäm caép lan traøn. Ta neân reøn dao thaät beùn, neáu trong nöôùc ta coù ai troäm caép thì baét troùi ngay döôùi goác caây neâu cao vaø cheùm ñaàu noù'. "Sau ñoù, vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh haï leänh reøn dao thaät beùn. Neáu trong nöôùc coù ai troäm caép vaät duïng cuûa keû khaùc thì cho baét troùi döôùi caây neâu cao maø cheùm ñaàu. "Ngöôøi trong nöôùc baáy giôø nghe vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh ra leänh reøn dao thaät beùn, neáu trong nöôùc coù ai aên troäm vaät duïng cuûa keû khaùc thì cho baét

troùi döôùi caây neâu cao vaø cheùm ñaàu, daân chuùng beøn nghó raèng: ‘Ta cuõng neân baét chöôùc reøn dao thaät beùn, mang ñi aên troäm vaät duïng. Neáu laáy vaät duïng cuûa ai thì baét chuû nhaân cuûa vaät aáy maø cheùm ñaàu’. “Töø ñoù veà sau, nhöõng ngöôøi aên troäm thi nhau reøn dao beùn mang ñi aên troäm vaät duïng, baét caùc chuû nhaân maø cheùm ñaàu. Do ñoù, keû ngheøo khoán khoâng cuûa caûi, khoâng ñöôïc caáp phaùt, caøng ngheøo khoán hôn. Vì caøng ngheøo khoán hôn neân naïn troäm caép caøng lan traøn. Vì naïn troäm caép caøng lan traøn neân söï cheùm gieát caøng taêng leân. Do ñoù tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. “Naøy Tyø-kheo, sau khi tuoåi thoï giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu thì ngöôøi cha chæ coøn boán vaïn tuoåi vaø con thoï hai vaïn tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi, coù ngöôøi aên troäm vaät duïng cuûa keû khaùc, chuû nhaân baét troùi daãn tôùi vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh, thöa raèng: “ Taâu Thieân vöông, ngöôøi naøy aên troäm vaät duïng cuûa con, xin Thieân vöông tröøng trò. “Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh hoûi toäi nhaân: “ Quaû thaät ngöôi coù aên troäm phaûi khoâng? “Baáy giôø, ngöôøi aên troäm nghó raèng: ‘Vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh neáu bieát söï thaät naøy thì seõ troùi vaø ñaùnh mình, hoaëc vöùt neùm, hoaëc taån xuaát, hoaëc phaït tieàn cuûa, hoaëc tröøng trò ñau ñôùn ñuû caùch, hoaëc treo leân caây roài beâu ñaàu mình. Coù leõ mình duøng lôøi noùi doái, löøa gaït vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh chaêng?’ “Nghó xong, thöa raèng: “ Taâu Thieân vöông, toâi khoâng laáy troäm. “Do ñoù keû ngheøo khoán khoâng coù cuûa caûi, khoâng ñöôïc caáp phaùt, caøng ngheøo khoán hôn. Vì caøng ngheøo khoán hôn neân naïn troäm caép caøng lan traøn maõi. Vì söï troäm caép caøng lan traøn neân söï cheùm gieát gia taêng. Vì söï cheùm gieát gia taêng neân söï noùi doái, noùi hai löôõi nhieàu hôn. Vì söï noùi doái, noùi hai löôõi nhieàu hôn neân tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi caøng giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. “Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu thì ngöôøi cha chæ thoï hai vaïn tuoåi, ngöôøi con chæ thoï moät vaïn tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï moät vaïn tuoåi thì trong nhaân daân coù ngöôøi coù ñöùc,

coù ngöôøi voâ ñöùc. Neáu ai voâ ñöùc thì ghen gheùt ngöôøi coù ñöùc vaø phaïm taø haïnh vôùi vôï cuûa ngöôøi. Do ñoù keû ngheøo khoán khoâng coù cuûa caûi, khoâng ñöôïc caáp phaùt, caøng ngheøo khoán hôn. Vì caøng ngheøo khoán neân naïn troäm caép caøng lan traøn. Vì troäm caép lan traøn neân cheùm gieát gia taêng. Vì cheùm gieát gia taêng neân noùi doái, noùi hai löôõi gia taêng. Vì noùi doái, noùi hai löôõi gia taêng neân taät ñoá, taø daâm gia taêng. Vì taät ñoá, taø daâm gia taêng neân tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. “Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu thì ngöôøi cha chæ thoï moät vaïn tuoåi, ngöôøi con chæ thoï naêm ngaøn tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï hai ngaøn naêm traêm tuoåi thì ba phaùp khaùc laïi höng thònh; ñoù laø, löôõng thieät, thoâ ngöõ vaø yû ngöõ. Vì ba phaùp naøy höng thònh neân tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. “Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu thì ngöôøi cha chæ thoï hai ngaøn naêm traêm tuoåi, ngöôøi con chæ thoï moät ngaøn tuoåi. “Naøy

Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï moät ngaøn tuoåi thì moät phaùp höng thònh, ñoù laø taø kieán. Vì phaùp naøy höng thònh neân tuoåi thoï loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu. “Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï loaøi ngöôøi giaûm xuoáng, hình saéc trôû neân thoâ xaáu, thì ngöôøi cha chæ thoï moät ngaøn tuoåi, ngöôøi con chæ thoï naêm traêm tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, khi loaøi ngöôøi thoï naêm traêm tuoåi thì con ngöôøi luùc aáy hoaøn toaøn11 khoâng hieáu thaûo vôùi cha meï, khoâng kính troïng Sa-moân, Phaïm chí, khoâng laøm vieäc thuaän lôïi, khoâng taïo phöôùc nghieäp, khoâng thaáy toäi ñôøi sau. Luùc loaøi ngöôøi khoâng hieáu thaûo vôùi cha meï, khoâng kính troïng Sa-moân, Phaïm chí, khoâng laøm vieäc thuaän lôïi, khoâng taïo phöôùc nghieäp, khoâng thaáy toäi ñôøi sau, cho neân naøy Tyø-kheo, luùc ñoù ngöôøi cha chæ thoï naêm traêm tuoåi, ngöôøi con chæ thoï hai traêm naêm möôi tuoåi, hoaëc hai traêm tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, hieän giôø neáu coù ai ñöôïc tröôøng thoï thì ñöôïc moät traêm tuoåi vaø coù theå laø khoâng chöøng.” Ñöùc Phaät laïi baûo: “ Moät thôøi gian laâu xa veà ñôøi vò lai, seõ coù luùc con ngöôøi chæ thoï möôøi tuoåi, thì con gaùi sanh ra môùi naêm thaùng ñaõ laáy choàng. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, coù moät gioáng luùa teân laø baïi töû12, laø thöùc aên ngon nhaát. Cuõng nhö luùa gaïo13 laø thöùc aên ngon nhaát cuûa loaøi ngöôøi hoâm nay. Naøy Tyø-kheo, cuõng gioáng nhö theá, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi thì coù loaïi luùa teân laø baïi töû, laø moùn aên ngon nhaát. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, nhöõng thöù myõ vò maø ngaøy nay hieän coù nhö toâ-du, muoái, maät14, ñöôøng mía thì thôøi aáy nhöõng thöù naøy seõ bieán maát taát. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, neáu ai taïo möôøi aùc nghieäp ñaïo thì keû aáy seõ ñöôïc ngöôøi khaùc kính troïng. Cuõng nhö hieän giôø, neáu ai taïo möôøi thieän nghieäp ñaïo thì keû aáy ñöôïc ngöôøi khaùc kính troïng. Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, cuõng nhö vaäy, neáu ai taïo möôøi aùc nghieäp ñaïo thì keû aáy ñöôïc ngöôøi khaùc kính troïng. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi thì hoaøn toaøn khoâng coù moät danh töø “thieän”, huoáng nöõa laø coù taïo möôøi thieän nghieäp ñaïo.

11.

Trong ñeå baûn: taän thoï (suoát ñôøi). Coù leõ dö chöõ thoï. Ba baûn Toáng-Nguyeân-Minh khoâng coù.

12.

Baïi töû loaïi coû gioáng nhö luùa. Paøli: hoät kudruøsa.

13.

Canh löông Paøli: saøli-mamsodana.

14.

Trong baûn: dieâm, maät Theo lieät keâ thoâng thöôøng thi choã naøy laø thaïch maät töùc ñöôøng pheøn.

“Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, coù ngöôøi teân laø Ñaøn Phaït15, ñi ñeán khaép moïi nhaø maø ñaøn phaït. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, thì meï ñoái vôùi con coù taâm gieát haïi raát maõnh lieät, con ñoái vôùi meï

cuõng coù taâm gieát haïi raát maõnh lieät. Cha con, anh em, chò em thaân thuoäc ñoái vôùi nhau ñeàu coù taâm gieát haïi laãn nhau. Cuõng nhö ngöôøi thôï saên troâng thaáy con nai thì coù taâm gieát haïi raát maõnh lieät. Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi cuõng laïi nhö theá, meï ñoái vôùi con coù taâm gieát haïi raát maõnh lieät. Cha con, anh em, chò em quyeán thuoäc ñoái vôùi nhau ñeàu coù taâm gieát haïi laãn nhau. “Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï möôøi tuoåi, coù naïn ñao binh baûy ngaøy16. Neáu ai coù naém coû thì coû bieán thaønh dao. Neáu naém caây cuûi thì caây cuûi cuõng bieán thaønh dao. Ai cuõng duøng dao aáy ñeå gieát haïi laãn nhau. Qua baûy ngaøy, naïn ñao binh chaám döùt. “Baáy giôø cuõng coù ngöôøi bieát theïn thuøng, xaáu hoå, nhôøm tôûm, chaùn gheùt, khoâng öa nhöõng söï hung aùc kia. Luùc coù naïn ñao binh baûy ngaøy, hoï ñi vaøo nuùi non hoaëc ñoàng noäi, aån naùu ôû nôi yeân oån. Sau baûy ngaøy aáy, thì töø nuùi non ñoàng noäi, nôi yeân oån ñi ra, troâng thaáy nhau sanh loøng thöông meán, quyeán luyeán nhau voâ cuøng. Cuõng nhö meï hieàn chæ coù moät ñöùa con ñaõ xa caùch laâu ngaøy, nay töø phöông xa trôû laïi gia ñình yeân oån, meï con thaáy nhau hoan hyû, sanh loøng thöông meán nhau voâ cuøng. Nhöõng ngöôøi kia, sau baûy ngaøy töø nuùi non ñoàng noäi, nôi yeân oån ñi ra, troâng thaáy nhau sanh loøng thöông meán, quyeán luyeán nhau voâ cuøng, cuõng gioáng nhö theá. Troâng thaáy nhau roài, lieàn noùi raèng: ‘Chö Hieàn, ta nay thaáy nhau coøn ñöôïc yeân oån. Chuùng ta vì taïo phaùp baát thieän neân gaëp gôõ nôi ñaây, thaân thuoäc cheát saïch. Chuùng ta haõy cuøng nhau thöïc haønh thieän phaùp. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta cuøng thöïc haønh thieän phaùp? Chuùng ta ñeàu laø keû saùt nhaân, nay neân xa lìa saùt sanh, ñoaïn töø saùt sanh, chuùng ta neân thöïc haønh thieän phaùp aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau thöïc haønh thieän phaùp, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï ñaõ taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï möôøi tuoåi sanh ra con thoï hai möôi tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï hai möôi tuoåi laïi nghó raèng: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm ñieàu thieän nhieàu hôn. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta cuøng laøm ñieàu thieän nhieàu hôn? Chuùng ta haõy xa lìa saùt sanh, ñoaïn töø saùt sanh nhöng vaãn coøn laáy cuûa khoâng cho. Chuùng ta neân xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn töø vieäc laáy cuûa khoâng cho. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm ñieàu thieän aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm ñieàu thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm ñieàu thieän aáy, tuoåi thoï laïi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï hai möôi tuoåi sanh con thoï boán möôi tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï boán möôi tuoåi cuõng nghó nhö theá naøy: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn töø saùt sanh, xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, nhöng vaãn coøn taø daâm. Chuùng ta neân xa lìa taø daâm, ñoaïn töø taø daâm. Chuùng ta neân laøm vieäc thieän aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm ñieàu thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm ñieàu thieän aáy, tuoåi thoï laïi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï loaøi

ngöôøi ñaõ taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï boán möôi tuoåi sanh con thoï taùm möôi tuoåi.

15.

Ñaøn phaït ñaøn haïch vaø tröøng phaït? Khoâng roõ Paøli.

16.

Ñao binh kieápPaøli: satthantara-kappa.

“Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï taùm möôi tuoåi cuõng nghó theá naøy: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta cuøng nhau laøm ñieàu thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta cuøng nhau laøm ñieàu thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh, xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho, xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm, nhöng vaãn coøn noùi doái. Chuùng ta neân xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái. Chuùng ta neân laøm vieäc thieän aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, khi loaøi ngöôøi tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï taùm möôi tuoåi sanh con thoï moät traêm saùu möôi tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï moät traêm saùu möôi tuoåi cuõng nghó nhö theá naøy: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ, chuùng ta neân cuøng nhau hoïc ñieàu thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta cuøng laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; ñaõ xa lìa troäm caép, ñoaïn tröø troäm caép; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái, nhöng chuùng ta vaãn coøn noùi hai löôõi. Chuùng ta neân xa lìa noùi hai löôõi ñoaïn tröø noùi hai löôõi. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï moät traêm saùu möôi tuoåi sanh con thoï ba traêm hai möôi tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï ba traêm hai möôi tuoåi cuõng nghó raèng: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ, chuùng ta neân cuøng nhau hoïc ñieàu thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta cuøng laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; ñaõ xa lìa troäm caép, ñoaïn tröø troäm caép; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái; xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi, nhöng vaãn coøn noùi thoâ aùc. Chuùng ta neân xa lìa lôøi noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø lôøi noùi thoâ aùc. Chuùng ta neân laøm vieäc thieän aáy’. “Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï ba traêm hai möôi tuoåi sanh con thoï saùu traêm boán möôi tuoåi. “Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï saùu traêm boán möôi tuoåi cuõng nghó raèng: ‘Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ, chuùng ta neân cuøng nhau hoïc ñieàu thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo

ñeå chuùng ta cuøng laøm vieäc thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; ñaõ xa lìa troäm caép, ñoaïn tröø troäm caép; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái, xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi; xa lìa noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø noùi thoâ aùc, nhöng chuùng ta vaãn coøn noùi theâu deät. Chuùng ta neân xa lìa noùi theâu deät, ñoaïn tröø noùi theâu deät. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy'. "Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï saùu traêm boán möôi tuoåi sanh con thoï hai ngaøn naêm traêm tuoåi. "Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï hai ngaøn naêm traêm tuoåi cuõng nghó raèng: 'Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta laøm vieäc thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa

lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; ñaõ xa lìa troäm caép, ñoaïn tröø troäm caép; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái, xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi; xa lìa noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø noùi thoâ aùc, xa lìa lôøi noùi theâu deät, ñoaïn tröø lôøi noùi theâu deät, nhöng coøn tham lam taät ñoá. Chuùng ta neân xa lìa tham lam taät ñoá, ñoaïn tröø tham lam taät ñoá. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy'. "Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï hai ngaøn naêm traêm tuoåi sanh con thoï naêm ngaøn tuoåi. "Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï naêm ngaøn tuoåi cuõng nghó raèng: 'Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta laøm vieäc thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa lôøi noùi doái, ñoaïn tröø lôøi noùi doái, xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi; xa lìa noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø noùi thoâ aùc, xa lìa lôøi noùi theâu deät, ñoaïn tröø lôøi noùi theâu deät, xa lìa tham lam taät ñoá, ñoaïn tröø tham lam taät ñoá, nhöng vaãn coøn saân haän. Chuùng ta neân xa lìa saân nhueá, ñoaïn tröø saân nhueá. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy'. "Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï naêm ngaøn tuoåi sanh con thoï moät vaïn tuoåi. "Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï moät vaïn tuoåi cuõng nghó raèng: 'Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta laøm vieäc thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa

lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái, xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi; xa lìa lôøi noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø lôøi noùi thoâ aùc, xa lìa lôøi noùi theâu deät, ñoaïn tröø lôøi noùi theâu deät, xa lìa tham lam taät ñoá, ñoaïn tröø tham lam taät ñoá, xa lìa saân nhueá, ñoaïn tröø saân nhueá, nhöng vaãn coøn taø kieán. Chuùng ta neân xa lìa taø kieán, ñoaïn tröø taø kieán. Chuùng ta neân cuøng nhau tu hoïc vieäc thieän naøy'. "Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi ñaõ taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï moät vaïn tuoåi sanh con thoï hai vaïn tuoåi. "Naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi cuõng nghó raèng: 'Neáu caàu hoïc ñieàu thieän thì tuoåi thoï taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän nhieàu hôn nöõa. Laøm theá naøo ñeå chuùng ta laøm vieäc thieän nhieàu hôn? Chuùng ta ñaõ xa lìa saùt sanh, ñoaïn tröø saùt sanh; xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho; xa lìa taø daâm, ñoaïn tröø taø daâm; xa lìa noùi doái, ñoaïn tröø noùi doái, xa lìa noùi hai löôõi, ñoaïn tröø noùi hai löôõi; xa lìa lôøi noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø lôøi noùi thoâ aùc, xa lìa lôøi noùi theâu deät, ñoaïn tröø lôøi noùi theâu deät, xa lìa tham lam taät ñoá, ñoaïn tröø tham lam taät ñoá, xa lìa saân nhueá, ñoaïn tröø saân nhueá, xa lìa taø kieán, ñoaïn tröø taø kieán, nhöng vaãn coøn coù phi phaùp duïc, aùc tham haïnh vaø taø phaùp. Chuùng ta neân xa lìa ba phaùp aùc baát thieän naøy, ñoaïn tröø ba phaùp aùc baát thieän naøy. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm vieäc thieän aáy'. "Nhöõng ngöôøi kia cuøng nhau laøm vieäc thieän nhö theá. Khi ñaõ laøm vieäc thieän aáy, tuoåi thoï lieàn taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ. Naøy Tyø-kheo, luùc tuoåi thoï cuûa loaøi ngöôøi ñaõ taêng leân, hình saéc trôû neân ñeïp ñeõ thì ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi sanh con thoï boán vaïn tuoåi.

"Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï boán vaïn tuoåi thì bieát hieáu thuaän vôùi cha meï, toân troïng cung kính Sa-moân, Phaïm chí, laøm vieäc thuaän lôïi, tu taäp phöôùc nghieäp, thaáy toäi loãi ñôøi sau. Loaøi ngöôøi nhaân vì hieáu thuaän vôùi cha meï, cung kính toân troïng Sa-moân, Phaïm chí, laøm vieäc thuaän lôïi, tu taäp phöôùc nghieäp, thaáy toäi ñôøi sau, cho neân naøy Tyø-kheo, ngöôøi thoï boán vaïn tuoåi sanh con thoï taùm vaïn tuoåi. "Naøy Tyø-kheo, luùc ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, chaâu Dieâm-phuø naøy giaøu coù cuøng toät, nhaân daân ñoâng ñuùc, thoân aáp gaàn nhau baèng khoaûng caùch con gaø bay. "Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, con gaùi ñeán naêm traêm tuoåi môùi coù theå laáy choàng. Naøy Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi thì chæ coù nhöõng chöùng beänh nhö ñaïi tieåu tieän, noùng, laïnh, muoán aên uoáng vaø giaø. Ngoaøi ra, khoâng coøn tai hoïa naøo nöõa. "Naøy Tyø-kheo, luùc loaøi ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, coù moät vò vua teân laø Loa17 laøm Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø vò Phaùp vöông nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu, baûy baùu ñoù laø luaân baùu, voi baùu, ngöïa baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu, töôùng quaân baùu, ñoù laø baûy baùu. Nhaø vua coù ñuû ngaøn ngöôøi con thoâng minh trí tueä, dung maïo khoâi ngoâ, duõng maõnh khoâng sôï, haøng phuïc ñöôïc ñòch quaân. Nhaø vua thoáng lónh quaû ñaát naøy cho ñeán beå

caû, khoâng duøng dao gaäy, chæ duøng phaùp giaùo hoùa, khieán nhaân daân an laïc. “Naøy Tyø-kheo, caùc vua Saùt-lôïi Ñaûnh Sanh laøm nhaân chuû chænh trò thieân haï, ñi laïi trong caûnh giôùi cuûa chính mình maø phuï vöông ñaõ truyeàn laïi neân tuoåi thoï khoâng giaûm xuoáng, hình saéc khoâng thoâ xaáu, chöa töøng maát hoan laïc, söùc löïc cuõng khoâng suy. “Naøy Tyø-kheo, caùc ngöôi cuõng phaûi nhö vaäy, caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, ñi laïi trong caûnh giôùi cuûa chính mình maø phuï vöông ñaõ truyeàn laïi, neân tuoåi thoï khoâng giaûm xuoáng, hình saéc khoâng thoâ xaáu, chöa töøng maát an laïc, theá löïc cuõng khoâng suy. “Theá naøo goïi laø Tyø-kheo ñi laïi trong caûnh giôùi cuûa chính mình maø phuï vöông ñaõ truyeàn laïi? Ñoù laø Tyø-kheo quaùn noäi thaân nhö thaân, noäi giaùc, noäi taâm, noäi phaùp nhö phaùp18. Nhö theá goïi laø Tyø-kheo ñi laïi trong caûnh giôùi cuûa chính mình maø phuï vöông ñaõ truyeàn laïi. “Theá naøo goïi laø tuoåi thoï cuûa thaày Tyø-kheo? Tyø-kheo aáy tu duïc ñònh nhö yù tuùc, y vieãn ly, y voâ duïc, y dieät taän, höôùng daãn ñeán xuaát yeáu, tu tinh taán ñònh, tu taâm ñònh, tu tö duy ñònh, nhö yù tuùc, y vieãn ly, y voâ duïc, y dieät taän, höôùng ñeán xuaát yeáu. Ñoù laø tuoåi thoï cuûa Tyø-kheo. “Theá naøo laø saéc cuûa Tyø-kheo? Ñoù laø Tyø-kheo tu taäp caám giôùi, thuû hoä giaûi thoaùt giôùi, laïi kheùo thu nhieáp caùc oai nghi leã tieát, thaáy toäi nhoû cuõng thöôøng canh caùnh lo sôï, thoï trì hoïc giôùi. Ñoù laø saéc cuûa Tyø-kheo. “Theá naøo laø laïc cuûa Tyø-kheo? Ñoù laø Tyø-kheo ly duïc, ly phaùp aùc baát thieän, cho ñeán chöùng ñaéc caûnh thieàn thöù tö, thaønh töïu vaø an truù. Ñoù laø laïc cuûa Tyø-kheo. “Theá naøo laø löïc cuûa Tyø-kheo? Ñoù laø Tyø-kheo dieät saïch caùc laäu, chöùng ñaéc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, trong ñôøi hieän taïi töï tri töï giaùc, töï thaân taùc chöùng, thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng: ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Ñoù laø löïc cuûa Tyø-kheo. “Naøy Tyø-kheo, Ta khoâng thaáy coù löïc naøo khoâng theå haøng phuïc ñöôïc nhö löïc cuûa Ma vöông, cho neân laäu taän Tyø-kheo phaûi duøng löïc cuûa voâ thöôïng trí tueä môùi haøng phuïc ñöôïc.”

17.

Loa Paøli: Saíkha.

18.

Xem kinh soá 89.

Phaät thuyeát nhö theá. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.